

Het heiligenboek

Filippus Neri (1) Tom Zwaenepoel

Filippus Neri wordt in 1515 in Firenze geboren als zoon van een arme advocaat. Vijf jaar later sterft zijn moeder. Na zijn studies bij de dominicanen van San Marco volgt een driejarige koopmansopleiding. Vervolgens trekt hij naar Rome (1532), studeert theologie en filosofie en is zestien jaar lang aan de slag als opvoeder. Samen met zijn biechtvader richt hij in 1548 de priestervereniging *Trinità dei pellegrini* (Broederschap van de Drie-eenheid voor pelgrims) voor hulpbehoevende pelgrims, zieken en armen op. Drie jaar later wordt Filippus priester en lid van de broederschap *San Girolamo della carità*. Een jaar later ontstaat de orde van de oratorianen, een priestervereniging waarin geestelijke lezing, zang, liefdadigheidswerken en biechtafneming centraal staan. Tussen 1564 en 1575 is Filippus pastoor van San Giovanni, waar hij een nieuw oratorium opricht. In 1575 begint hij met de bouw van de Santa Maria in Vallicella (*Chiesa Nuova*). Filippus sterft in 1595.

Filippus geldt als een van de grote en leidende persoonlijkheden en bevorderaars van de Contrareformatie, maar boven alles gaat hij de kerkgeschiedenis in als de 'lachende heilige'. Met zijn zonnig temperament,

zijn rebelse humor en zijn grappige en slagvaardige gesprekken verstaat hij de kunst om met iedereen goed om te gaan. Vrolijkheid, leven en liefde zijn voor hem tekenen van echte vroomheid. De jubel of de lach ziet hij als uitdrukking van de paasvreugde, de overwinning van het leven op de dood. Een boodschap van hoop die nooit ontgoochelt. Volgens zijn levensmotto 'wees vrolijk en vrij' leert hij de oorspronkelijke bronnen van de christelijke vreugde kennen. Filippus neemt het mooie en vrolijke in de wereld aan zonder de ogen te sluiten voor nood en onheil. Voor hem is de 'heilige vrolijkheid' de beste weg om goed te zijn. Dat geldt ook voor de nederigheid. Meermaals wordt Filippus de kardinaalstiel aangeboden, maar hij weigert. Vóór zijn dood verbrandt hij zijn geschriften.

Ook zijn liefde voor de natuur, de dieren en het open landschap rond Rome maakt Filippus duidelijk. Zoals Franciscus van Assisi staat hij symbool voor het respect van de mens voor de natuur en de dieren. Die houding vloeit voort uit de overtuiging dat de natuur geen eigendom is van de mensen, maar de Schepper toebehoort, die de natuur onder hun gezag brengt (zie Genesis 1, 28),

zodat zij ze respecteren. Een zelfde respect toont Filippus voor de zwakken in de samenleving. Tijdens zijn studie verkoopt hij al zijn boeken, op de Bijbel na, en verdeelt hij de opbrengst onder hen. Later zoekt hij armen, zieken en vervolgd op, neemt de biecht af en bezoekt geregeld de catacomben. Als 'apostel van Rome' zoekt hij in armoede, eenzaamheid en gebed zijn weg, waarvan het hoogtepunt de mystieke ervaring van Gods liefde is, die hem steeds meer brengt naar de medemens en een leven van naastenliefde. Op straat onderricht hij catechese met methoden die iedere persoon met broederlijkheid en geduld benaderen. Zo leert hij een efficiënte leesmethode voor de Schrift: langzaam, met pauzes na treffende passages om woorden en inhoud te laten 'indringen'. Bovendien is Filippus een meester in het geven van korte en wijze raadgevingen: wees goed als je kunt, wees eenvoudig en bescheiden of heiligheid is drie vingers diep. Door die aanpak is hij een geliefde biechtvader en raadgever van een groot aantal van de vijftien pausen die hij tijdens zijn leven heeft meegemaakt.

Filippus Neri wordt in de schilderkunst afgebeeld met korte witte baard, zwarte soutane,

baret, lelie, rozenkrans. Hij geldt als patroonheilige van clowns, humoristen, verenigingen voor kinderbescherming en wordt aangeroepen tegen aardbevingen, gewrichtsaandoeningen, neerslachtigheid, en onvruchtbaarheid.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

9 april, 15 uur, één. *Return to Oz*, Amerikaanse familiefilm uit 1985. Dorothy, teruggekeerd naar Kansas, kan haar avontuur in Oz maar niet vergeten. Ze gelooft zelfs dat haar vrienden haar een sleutel hebben bezorgd.

10 april, 21.25 uur, Canvas. *Ancestors*, eerste aflevering van de zesdelige documentaireserie *The Story of China*, waarin de Britse historicus en tv-presentator Michael Wood het geheim achter supermacht China probeert te ontdekken aan de hand van haar vierduizend jaar oude geschiedenis. Wood vat zijn reis aan in Wuxi tijdens het Qingmingfestival, de dag waarop alle Chinezen hun voorouders herdenken.

10 april, 22.10 uur, één. Eerste aflevering van *Hotelgeheimen*, BBC-serie waarin acteur Richard E. Grant op zoek gaat naar pittige verhalen achter de glamoureuze gevels van 's werelds beste hotels. Vandaag het *Caesars Palace* in Las Vegas, het Californië *Barkley Pet Hotel* en het *Four Seasons Hotel* in New York.

De vrome kudde

Sigaret Ingezonden door Jan Umans

– Wat zie ik, Frits? Jij rolt nu je sigaretten zelf? Doet je dat om te besparen?

– Nee, hoor. De dokter heeft me wat meer lichaamsbeweging aangeraden.

Gehuwd Ingezonden door Jan Umans

– Mijn vrouw kan verschrikkelijk zeuren. Ze heeft het nu al maanden over hetzelfde.

– En dat is?

– Of ik de kerstboom eens kan opruimen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

tijdmaat neerslag		klaar geschenk		grappen- maker	rivier in Duitsland		mest- vocht slagader		keuken- gerei
		8			open plek in een bos	4			
ster- vrucht armoedig								3	
	2				delfstof insect				
ont- kenning				gewicht		ge- slepen		spel- leiding	
papegaai		vreemde munt gebied	6						roof- vogel
				Bijbelse man grote bijl			en vol- gende zeer		1
deel v.e. uurwerk		soort nota bene			echt- genoot reeds				
			5	maand					7
plaats in Zwitser- land						vreemd			

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR®

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel: volledig